

Obecná rizika a komplikace chirurgického zákroku

Estetické operace se provádí v místním znecitlivění, analgosedaci i celkové anestezii a jsou spojeny se stejnými riziky jako jiné invazivní chirurgické zákroky.

Krvácení

Řada léků, bylinek a potravinových doplňků může zvýšit riziko krvácení. Bez konzultace s lékařem a doporučení chirurga minimálně 4 týdny neužívat nesteroidní protizánětlivé léky (Aspirin a jiné léky obsahující kyselinu acetylsalicylovou) a některé enzymatické preparáty (Wobenzym). Rovněž léky, které se používají k prevenci tvorby krevních sraženin v cévním systému (Plavix, Warfarin, Heparin, Fraxiparin apod.) zvyšují riziko krvácení a jejich dávkování je třeba vždy konzultovat se svým odborným lékařem a chirurgem. Vzácně může začít zvýšené krvácení již během nebo bezprostředně po chirurgickém zákroku, nejčastěji je to 24 hodin. Pokud dojde k většímu pooperačnímu krvácení, může být nutné vypustit nahromaděnou krev a provést revizi operačního pole a ev. zastavení krvácení. Výjimečně je třeba podat krevní transfuzi. Při nutnosti podání krevní transfuze se přidává riziko krví přenosné infekce jako je hepatitida typu B a HIV (AIDS). Zvýšená aktivita příliš brzy po operaci zvyšuje riziko krvácení a nutnosti další operace, proto je důležité dodržovat pooperační pokyny a nevykonávat namáhavou činnost.

Hematom a serom

Hematom je nahromadění krve a serom znamená nahromadění tekutiny v operačním poli a okolí, ev. okolo implantátu. Vytvoření hematomu nebo seromu po operaci může vést k pozdější infekci, pomalejšímu hojení a ústupu otoků. Příznaky hematomu nebo seromu mohou zahrnovat otok, bolest a podlitiny. Pokud se objeví hematom nebo serom, je to obvykle brzy po operaci. Menší hematomy a seromy je tělo schopno postupně vstřebat, větší vyžadují operaci, při které se hematom nebo serom vypustí, obvykle se provádí i drenáž a dočasně se může do rány umístit chirurgický drén.

Delší hojení ran

U některých pacientů je prodloužený čas hojení ran. To může být způsobeno užíváním některých léků, steroidních léčiv a doplňků stravy, kouřením, výrazným úbytkem hmotnosti, sníženým prokrvením tkáně v důsledku předešlého chirurgického zákroku, radioterapií nebo chronickým onemocněním jako je diabetes. Doba hojení ran se také může lišit v závislosti na typu operace nebo řezu. Delší doba hojení může negativně ovlivnit kvalitu jizvy, vstřebávání stehů, zvýšit riziko rány, je nezbytná další léčba včetně chirurgického zákroku, někdy s nutností odstranit implantát, zvláště jsou-li přítomny známky infekce.

Infekce a teplota

Pacientky s aktivní infekcí v těle by neměly podstoupit plánovanou operaci. Je důležité informovat chirurga o jakékoliv jiné infekci (např. nezhojený kožní defekt, rána kůže, zarostlý nehet, zanícené bodnutí hmyzem, infekce močových cest nebo zánětlivé onemocnění s dutině ústní, zubů apod.). Piercing v okolí operačního pole může zvýšit riziko infekce.

Infekce se může objevit po jakékoliv operaci. Většinou se infekce související s operací objevuje do několika dnů, výjimečně týdnů po operaci. Obvykle se projeví zvýšenou bolestí, zarudnutím kůže, zvýšením teploty v okolí operační rány, někdy i celkové tělesné teploty. Zvýšení celkové tělesné teploty do 38 °C 1. – 3. pooperační den je obvykle reaktivní zvýšení teploty po operaci. Pokud je teplota po dobu více hodin trvale vyšší než 38 °C, je třeba kontaktovat chirurgické pracoviště ohledně dalšího postupu pooperační léčby.

Stehy

K uzavření operační rány či fixace tkáně se během většiny chirurgických zákroků používají stehy. Někdy dochází k jejich tužšímu zapouzdření, zánětlivé reakci, nebo vyloučení při nižší toleranci a zvýšené reakci organismu na šicí materiál. Při viditelném podráždění tkáně vyžadují předčasné odstranění, což může prodloužit hojení jizvy i její výsledný vzhled.

Jizvy a nadměrná tuhost tkáně

Jakákoliv operace zanechává jizvy. I při dobrém hojení ran po chirurgickém zákroku se mohou vyskytnout abnormality jizev kůže a hlubších tkání, protože tvorba jizev je velmi individuální. Jizvy mohou být rozšířené, ztluštělé, tuhé, strunovité, vtažené nebo vystupující, zbarvené odlišně od okolní kůže, asymetrické nebo nést viditelné známky po stézích. V některých případech je třeba provést revizi jizvy nebo jiná ošetření. Důsledek zjizvení vnitřních struktur po chirurgickém zákroku se může projevit nadměrnou pevností a tuhostí, kterou nelze předvídat. Tímto může vzniknout tvarová deformace kůže a podkoží nebo nepříznivě vnímaný tuhý nebo bolestivý útvar a může si vyžádat léčení včetně operace.

Změna citlivosti a zbarvení kůže, otoky

Je běžné, že v místě zákroku a jeho okolí se vyskytnou modřiny, otoky a následně světlejší nebo tmavší zbarvení kůže, ev. změny pigmentace. Zřídka mohou přetrvávat po delší dobu a ve výjimečných případech trvale. Po operaci může dojít i přetrvávajícím otokům – lymfedémům, které jsou způsobeny ztíženým nebo zpomaleným odvodem lymfatickým systémem. Zvýšená nebo snížená citlivost kůže nebo ztráta citlivosti v oblasti chirurgického zákroku, zejména v jizvě, je běžná a k úplnému obnovení původní citlivosti nemusí dojít. Kůže po chirurgickém zákroku může zvýšeně reagovat na vysoké nebo nízké teploty, svědit a bolet. V průběhu hojení tyto problémy obvykle odezní, ve vzácných případech přetrvávají dlouhodobě.

Poškození hlubších struktur

U jakéhokoliv chirurgického zákroku existuje riziko poškození hlubších struktur včetně nervů, cév a svalů. Vzácně může dojít k poranění hrudní nebo břišní dutiny. Poškození závisí na druhu a lokalizaci zákroku a mohou vyžadovat další zákrok či léčbu s dočasnými nebo trvalými následky.

Alergické reakce

Alergické reakce nelze nikdy vyloučit. Jedná se o kožní alergii na náplast, desinfekci kůže, šicí materiály a tkáňová lepidla, infusní a krevní produkty, na léky a injektované látky používané během chirurgického zákroku a na léky podávané v pooperačním období (antibiotika, analgetika). Alergické reakce mohou vést k vážné systémové reakci včetně šoku (anafylaktické reakce). Je důležité informovat svého lékaře o všech alergických reakcích, zejména na léky předepsané nebo volně prodejné, které byly v minulosti zaznamenány i o všech lécích, které jsou momentálně užívány a ve spojení s léky podávanými během operace mohou alergické reakce rovněž vyvolat.

Srdeční komplikace

Srdeční komplikace jsou rizikem u každé operace a anestezie, a to i u pacientů zdravých a bez jakýchkoliv příznaků. Pociťujete-li dušnost, bolest na hrudi nebo neobvyklé bušení srdce, vyhledejte okamžitě lékařskou pomoc.

Žilní trombóza, plicní komplikace, rizika a doporučení

Každý chirurgický zákrok s sebou nese riziko tvorby krevních sraženin v hlubokém žilním systému. To se liší dle níže uvedených rizikových faktorů. Čím více rizikových faktorů pacient má, tím vyšší je jeho riziko a o to důležitější je dodržovat rady lékaře ohledně preventivních opatření. Existuje mnoho předpokladů, které mohou zvýšit nebo ovlivnit riziko srážení krve.

Podpis:

Je třeba informovat svého lékaře a chirurga, pokud jste kdykoliv v minulosti:

- Užívala nebo užíváte antikoncepční pilulky
- Měli krevní cévní sraženinu, nebo pokud ji kdykoliv v minulosti měl váš příbuzný
- Zaznamenali dlouhodobější otoky nohou nebo měli křečové žíly
- Prodělali rakovinu nebo jiné nádorové onemocnění
- Užívali vysoké dávky vitamínů

K sekundárním pooperačním komplikacím patří ucpání plicní tepny nebo její větve krevní sraženinou nebo následkem poranění tukové tkáně (plicní embolie). To může být za určitých okolností život ohrožující nebo fatální, proto je důležité informovat lékaře, pokud máte zvýšené riziko tvorby krevních sraženin. Pacienti s velmi vysokým rizikem by měli podstoupení plánované operace zvážit.

DALŠÍ RIZIKA

Kouření, pasivní kouření a nikotinové náhražky (náplasti, žvýkačky, nosní spreje, elektronické cigarety)

Pacienti, kteří v současné době kouří nebo užívají nikotinové výrobky, jsou vystaveni výrazně vyššímu riziku závažných chirurgických komplikací (např. odumření tkáně, pomalého hojení a jizvení). Pacienti vystaveni dlouhodobě pasivnímu kouření mají stejná potenciální rizika jako kuřáci. Kromě toho může mít kouření negativní vliv na průběh anestezie a následné zotavení provázené kašlem a zvýšeným krvácením. Pacienti, kteří nejsou vystaveni tabákovému kouři nebo výrobkům obsahujícím nikotin, mají výrazně nižší riziko komplikací tohoto typu.

Je doporučeno přestat kouřit nejméně 6 týdnů před operací a začít znovu, pokud je to stále žádoucí, až po souhlasu vašeho lékaře. Je třeba vzít na vědomí, že pacient je povinen informovat svého lékaře, zda a v jaké míře kouří a že pro jeho bezpečnost může být plánovaná operace odložena.

Léky a bylinné doplňky stravy

Existují možné nežádoucí účinky pro průběh operace a hojení, které mohou být způsobeny užitím léků na předpis, volně prodejných léků a bylinek. Poradte se se svým lékařem o všech možných lékových interakcích s léky, které již užíváte, včetně antikoncepčních pilulek. Řada léků včetně antibiotik může účinek antikoncepčních pilulek ovlivnit. Je důležité o užívání léků a bylinek informovat i svého chirurga a anesteziologa.

Vyskytnou-li se nežádoucí účinky, přestaňte léky užívat a okamžitě kontaktujte svého lékaře. V případě významné reakce se okamžitě obraťte na nejbližší lékařskou pohotovost.

Užití léků proti bolesti po operaci může ovlivnit myšlení a koordinaci. Proto neřidte motorová vozidla ani jiná zařízení, nedělejte žádná důležitá rozhodnutí a nepijte alkohol.

Po operaci je velmi důležité pokračovat v užívání léků, které trvale užíváte a zejména léků ovlivňujících srážení krve (Plavix po zavedení stentu, Fraxiparin a podobné preparáty) a je důležité o tom informovat, event. se poradit s chirurgem. Pokud přestanete tyto preparáty užívat, může to mít za následek srdeční infarkt, mrtvici a dokonce i smrt.

Pobyt na přím slunci nebo v soláriu

Účinky slunečního záření mohou být pro kůži škodlivé. Vystavení operovaných lokalit a jizev na slunce může mít za následek zvýšené zjizvení, barevné změny kůže i jizev a špatné hojení.

Pokud se pravidelně opalujete venku nebo v soláriu, je třeba o tom informovat svého chirurga. Je nutné přerušit opalování po dobu doporučenou chirurgem. Ke škodlivému vlivu slunečního záření dochází v menší míře i při použití ochranného faktoru v krému nebo krytí lehkým oděvem.

Cestovní a společenské plány

Jakákoliv operace s sebou nese riziko komplikací, které mohou oddálit zotavení a návrat do předoperačního životního a pracovního režimu. Je třeba informovat svého chirurga o cestovních plánech., důležitých závazcích a požadavcích, aby došlo k vhodnému načasování chirurgického zákroku. Návrat k veškerým aktivitám v požadovaném časovém plánu nelze po operaci zaručit.

Duševní poruchy zdraví

Komplikace, neuspokojivý výsledek nebo nutnost další operace jsou často stresující. Před podstoupením plánované operace je důležité mít realistické očekávání, která se zaměřují spíše na zlepšení než dokonalost. Je třeba diskutovat se svým chirurgem před operací otevřeně o jakémkoliv výskytu deprese nebo jiných duševních onemocnění. Ačkoliv má velká většina pacientů prospěch z pozitivního výsledku operace, účinky na duševní zdraví nelze předpovědět a negativní vliv nelze vyloučit.

Nutnost dalšího chirurgického zákroku

Existuje mnoho různých faktorů, které mohou ovlivnit dlouhodobý výsledek operace. Nelze předvídat reakci tkáně a dobu a způsob hojení ran po operaci. Další chirurgický zákrok může být nezbytný pro dodatečnou úpravu jizev nebo tělesných struktur. V některých situacích není možné dosáhnout optimálních výsledků jediným chirurgickým zákrokem, Tyto dodatečné chirurgické zákroky mohou být zpoplatněny.

I když se výše uvedená rizika a komplikace vyskytují zřídka, nelze je zcela vyloučit a je důležité se s nimi obeznámit. Mohou nastat i jiná rizika a komplikace, které jsou ještě méně časté a velmi ojedinělé.

Souhlas pacienta/pacientky (zákonného zástupce)

Já níže podepsaný/á, prohlašuji, že jsem byl/a tímto srozumitelně informován/a o veškerých shora uvedených skutečnostech, o možných volbách, problémech a komplikacích, které mohou nastat v průběhu operace a pooperačního léčení. Údaje a poučení mi byly tímto sděleny a při neporozumění lékařem vysvětleny, porozuměl/a jsem jim a měl/a jsem možnost klást doplňující otázky, které mi byly lékařem zodpovězeny.

Na základě poskytnutých informací a po vlastním zvážení souhlasím s provedením dalších zdravotních výkonů, pokud by jejich neprovedení bezprostředně ohrozilo můj život nebo zdraví.

V Praze dne: Podpis:

Jméno, příjmení a datum narození pacienta/ pacientky:

.....